

Gemeente
Woudenberg

Collegeadvies VKA

Postregistratienummer	Z.349277/D.294417
Ambtenaar	

Omschrijving

Resultaten Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen 2024 gemeente Woudenberg

Advies

1. De Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen 2024 voor kennisgeving aannemen en
2. Deze monitor ter kennisname aanbieden aan de Gemeenteraad.

Inleiding

De Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen brengt de gezondheid, het welzijn en de leefstijl van jongvolwassenen tussen de 16 en 25 jaar in Nederland in kaart. In 2024 werd dit onderzoek voor de tweede keer uitgevoerd, na de eerste meting in 2022. Het onderzoek wordt gezamenlijk uitgevoerd door alle GGD'en, GGD GHOR Nederland en het RIVM. De resultaten ondersteunen de ontwikkeling van beleid ter bevordering van de gezondheid van jongvolwassenen.

Voor de Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen 2024 werd geen steekproef getrokken. De vragenlijst was toegankelijk via een open link, en de respondenten werden voornamelijk geworven via een online socialmediacampagne. Landelijk namen 135.000 jongvolwassenen deel, waarvan 166 inwoners uit de gemeente Woudenberg de monitor invulden.

De landelijke resultaten van de monitor zijn in januari 2025 bekendgemaakt, en de lokale resultaten zijn toegevoegd als bijlages.

De Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen van de GGDrU bevat de onderzoeksresultaten, maar geeft geen advies over hoe met de aandachtspunten om te gaan. Het is aan de gemeente Woudenberg om op basis van de uitkomsten prioriteiten te stellen, en beleid en uitvoering te ontwikkelen. Deze onderwerpen zullen worden meegenomen in het nieuwe beleidskader Sociaal Domein.

Middels dit collegeadvies wordt deze monitor aan u voorgelegd en gevraagd deze ter kennisname aan te bieden aan de gemeenteraad.

Beoogd resultaat (wat)

Het doel is om de gezondheid van de bevolking te verbeteren, gezondheidsongelijkheden te verminderen en de gemeenschap te beschermen tegen gezondheidsrisico's.

Kader

Wet publieke gezondheid (Wpg)
Integraal beleidskader sociaal domein
Samenwerkingsovereenkomst GGDrU 2025

Argumenten

Het landelijke onderzoek heeft enkele belangrijke inzichten opgeleverd die het belang van het aanpakken van mentale gezondheid en middelengebruik onder jongvolwassenen benadrukken. Ondanks lichte verbeteringen ten opzichte van 2022, blijft de mentale gezondheid een zorgpunt, en is het middelengebruik zorgwekkend.

De belangrijkste conclusies, geldend voor de regio, uit het onderzoek zijn als volgt:

- **Mentale gezondheid van jongvolwassenen vraagt om aandacht.** Slechts de helft van de jongvolwassenen ervaart een goede mentale gezondheid. Veel jongeren voelen zich eenzaam, ervaren stress en worden geconfronteerd met een hoge prestatiedruk.
- **Lichte verbeteringen zijn zichtbaar,** maar er is nog veel werk te doen. Er is een afname van eenzaamheid, een toename in geluk en een vermindering van beperkingen door psychische klachten. Toch blijven deze aspecten zorgelijk, en is er ruimte voor verdere vooruitgang.
- **Grotere kwetsbaarheid onder bepaalde groepen.** Vrouwen, jongvolwassenen die zich identificeren met een andere genderidentiteit dan man of vrouw, en jongeren die zich als LHBTQIA+ identificeren, ervaren over het algemeen een slechtere mentale gezondheid dan hun leeftijdsgenoten.
- **Zorgen over de toekomst.** Minder dan de helft van de jongvolwassenen heeft veel vertrouwen in de toekomst. De grootste zorgen gaan uit naar de woningmarkt en de stijgende prijzen, thema's die veel jongeren bezighouden.
- **Coronaperiode heeft langdurige impact.** De gevolgen van de coronapandemie zijn nog altijd merkbaar. Meer dan twee derde van de jongvolwassenen geeft aan negatieve gevolgen te ervaren, vooral op het gebied van mentale gezondheid, persoonlijke ontwikkeling en studievoortgang. Toch geeft bijna de helft ook aan positieve effecten te hebben ervaren.
- **Zorgwekkend middelengebruik.** Het gebruik van tabak en vapes neemt toe, vooral onder jongvolwassenen in de leeftijd van 16-17 jaar. Bijna een derde van de jongvolwassenen rookt of vapt af en toe, en bijna een kwart doet dit wekelijks.
- **Sociale media en stress.** Zeven op de tien jongvolwassenen vinden het soms tot zeer vaak moeilijk om te stoppen met sociale media. Daarnaast voelt ruim twee op de vijf jongvolwassenen zich vaak gestrest, voornamelijk door studie, werk of bijbaan. Ook prestatiedruk is een veelvoorkomend probleem voor de helft van de jongvolwassenen.

Lokale vertaling

Wat betreft de lokale situatie in de gemeente Woudenberg, blijkt dat het mentale welbevinden van jongeren hier positiever wordt ingeschat dan in de omliggende regio. Echter, het alcoholgebruik vormt een belangrijker aandachtspunt. Uit de cijfers blijkt dat bijna 75% van de jongvolwassenen in Woudenberg aangeeft gemiddeld meer alcohol te gebruiken dan hun leeftijdsgenoten in de regio (73%) en op landelijk niveau (72%). Hoewel er geen significant verschil is, is het percentage alcoholgebruikers in alle gevallen relatief hoog. De resultaten uit dit onderzoek onderstrepen het belang om te blijven investeren in de mentale gezondheid en het middelengebruik van jongvolwassenen, zowel op landelijke als lokale niveaus. Er is een gezamenlijke verantwoordelijkheid om de druk op deze groep te verlichten en hen te ondersteunen in een gezonde en veerkrachtige toekomst.

Aanpak/uitvoering

Plan van aanpak

De GGDrU biedt waardevolle inzichten in de onderzoeksresultaten, maar levert geen verklaring voor de uitkomsten. De gemeente Woudenberg zal de bevindingen verwerken in het beleidskader Sociaal Domein en hierin een nadere duiding geven van de resultaten.

Voor de uitvoering is er, met steun van het GALA-budget (Gezond en Actief Leven Akkoord), een plan van aanpak opgesteld door een integraal team. Dit team bestaat uit partners zoals de GGDrU, de Politie, Halt, Jeugdpunt, DKS, Buurtsportcoaches, straatpa's, Jellinek en medewerkers van het sociaal domein en veiligheid. Het plan richt zich op het gebruik van alcohol, tabak en vapes, evenals de mentale gezondheid van jongeren.

Op basis van dit integrale overleg wordt er een uitvoeringsplan ontwikkeld, waarvan de uitvoering in 2025 zal plaatsvinden. Het plan is gericht op het verbeteren van de gezondheid en het welzijn van jongeren in Woudenberg, met speciale aandacht voor de zorgwekkende trends die uit het onderzoek naar voren komen, zoals mentale gezondheid en middelengebruik. Na de uitvoering van het plan zal er een evaluatie plaatsvinden, waarna

bekeken wordt waar de focus voor 2026 naartoe kan verschuiven, één van de speerpunten zal in ieder geval de bewegingsnorm van 150 minuten per week zijn.

Bijlage(n)

D.nummer	Documentnaam	Geheimh ouding	Actieve openbaa rmaking
294274 294275 294276 294277	• Subregiotabel • Regionale kernboodschappen Gezondheidsmonitor • Gemeentetabel GMJV Woudenberg • Presentatie subregio Eemland	n.v.t.	n.v.t.